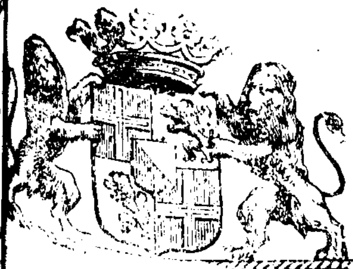
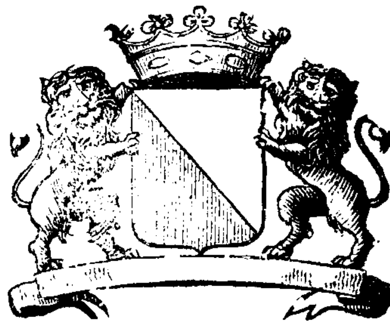
A. 1858. N°. 215.

ZATURDAG 11 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Van wege de Directie van Stadsscholen van Teeken- en Bouwkunde, zal op Maandag den 20. September aanstaande, des namiddags ten 5 ure, worden gevaceerd in het locaal gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, tot het onderzoek van de bevoegdheid der jongelieden, welke zich tot het genieten van het onderwijs, in de teeken-, meet- en boetseerkunde, gedurende den aanstaanden cursus wenschen voor te dragen, waartoe bij voorrang in aanmerking zullen komen, diegenen, welke in den voorleden winter reeds onderwijs genoten hebben.

Voorts, dat zij, die zich tot het onderwijs in de bouwkunde verlangen aan te melden, zich op Dingsdag den 21. September daaraanvolgende, des avonds ten 7 ure, aan het bovengemeld locaal kunnen vervoegen.

Diegenen, die zich voor het eerst aanmelden, zullen den ouderdom van 12 jaren moeten bereikt hebben en bewijzen moeten medebrengen, dat zij kunnen lezen en schrijven en in de rekenkunde met de leer der evenredigheden bekend zijn.

De aanvang van het onderwijs in het vak der teeken- en boetseerkunde is bepaald op Vrijdag 1 October aanstaande, dat der meetkunde op Maandag 4 October en dat der bouwkunde op Dingsdag 5 October; zullende niemand tot het onderwijs worden toegelaten, die niet voorzien is van een bewijs van toegang, af te geven door den Amanuensis van voorz. Directie.

Utrecht, den 10. September 1858.

UTRECHT 11 September.

Armbestuur.

III.

De toestand der *Spaarbanken* in ons vaderland verdient mede alle aandacht, vooral daar wij dien niet slechts uit het Regeringsverslag over 1856 leeren kennen, maar vooral ook in vele merkwaardige bijzonderheden, uit een hoogst belangrijk overzigt daaromtrent in het staatkundig jaarboekje van den heer *de Bosch Kemper* over 1858 voorkomende. Dáár wordt aangewezen, dat het getal spaarbanken op 31 Dec. 1855 in ons land 135 bedroeg, zijnde éene bank op elke 9 gemeenten. Deze verhouding is gunstiger dan in andere landen, waar men (bijv. in Frankrijk) slechts 1 bank op elke 100 gemeenten aantreft, maar toch nog geenszins wat wenschelijk ware, dat namelijk elke eenigermate aanzienlijke gemeente zijne bank, of eene *succursale* van eene grootere bank bezat. Even als bij de bussen zijn ook de *spaarbanken* in zeer ongelijke verhouding over de verschillende provinciën verdeeld. In Friesland en Groningen is zij het gunstigste en telt men 1 bank op elke 3 gemeenten, in Limburg en N.-Braband het ongunstigste, daar men er slechts 1 bank op 125 en op 37 gemeenten telt. In Groningen heeft men 1 bank op 9,500 zielen; in N.-Braband 1 op 23,400 zielen.

In 1855 telden de gezamenlijke banken 44,180 deelhebbers, hetgeen toen op de wettige bevolking een deelnemer op elke 72 zielen gaf. Over 1856 was dit niet onbelangrijk toegenomen, daar het regeringsverslag het op 46,325 aangeeft, alleen voor die banken, waarvan bij het bestuur behoorlijke opgaven ontvangen waren, welk cijfer in 1855 slechts 42,008 beliep. Het getal der deelhebbers stond over 1856 tot de geheele bevolking des rijks als 14,05 tot 1000 en voor de verschillende provincien,

in Noord Braband	als	2,08	tot	1000.
„ Gelderland	„	12,58	„	„
„ Zuidholland	„	29,84	„	„
„ Noord Holland	„	13,73	„	„
„ Zeeland	„	9,64	„	„
„ Utrecht	„	15,86	„	„
„ Friesland	„	16,91	„	„
„ Overijssel	„	11,32	„	„
„ Groningen	„	14,90	„	„
„ Drenthe	„	3,46	„	„
„ Limburg	„	0,49	„	„

Gelijk wij echter opmerkten zijn deze cijfers waarschijnlijk iets beneden de waarheid, en moet men zich den toestand alzoo gunstiger denken dan hij door de regering wordt voorgesteld. Hetzelfde geldt voor de verdere cijfers van het verslag. Bij eene vergelijking tusschen het *credit* en *debet* der banken bij het opnemen der laatste rekening blijkt, dat het kapitaal dier instellingen, met inbegrip van hetgeen zij te goed hadden, over 1856 beliep de som van *f* 4,899,154.30. Daarentegen bedroeg het door de banken verschuldigde de som van *f* 4,435,879.92⁵, zoodat het zuiver bedrag der Reservefondsen een kapitaal uitmaakte van *f* 463,274,37⁵.

Wel mag deze toestand bevredigend heeten en getuigende voor den bloei dier instellingen. Eene som van zeker meer dan *vier en een half millioen guldens* voor een groot gedeelte althans behoorende aan de geringere klassen, ware spaarpenningen van den schamele, is een verblijdend verschijnsel in den ekonomischen toestand des lands. Hoe meer men dan ook kan nagaan, dat door de geringere klassen van deze banken wordt gebruik gemaakt, hoe meer men mag aannemen, dat zij aan haar doel beantwoorden. Er is echter meermalen, ook hier ter stede, over geklaagd, dat dit al te weinig het geval was en dikwerf de meer gegoede burgerstand onder de aanzienlijkste deelhebbers moest gerekend worden. Wat hiervan zij, het verslag over 1856 bevat ten deze eenige vrij gunstige bijzonderheden. Zoo berigt men dat te Dordrecht het getal kleine inlagen, evenredig tot de grootere, zeer is toegenomen. Te Beemster, Beverwijk, Westzaan en Wormerveer werd mede door grooter getal van deelhebbers voor kleinere sommen ingelegd, doordien meerdere werklieden en dienstboden voor geringe sommen deel namen. In de provincie Groningen bestonden de meerdere deelhebbers voornamelijk in daglooners en mogelijk ook kleine burgers; daar de overvloedige gelegenheid tot het bekomen van werk, vooral in de landbouwende gemeenten, de verdiensten der eerstgenoemden heeft vermeerderd en zij zich dus in staat zagen gesteld eene spaarpenning ter zijde te leggen. Hoe gelukkig wij nu deze oorzaak ook noemen, zoo strekt toch het gebruik, dat de Groningsche landman van zijne meerdere verdiensten maakt, hem tot eere. Hoevelen toch zullen, bij buitengewone verdienste, veeleer hooger verteeringen maken, dan een gedeelte in de spaarbank brengen.

Wij hopen, dat dit laatste vooral niet van onze Utrechtsche medeburgers mag kunnen gezegd worden. Wij staan daartoe nog een oogenblik bij die zoo nuttige inrigting hier ter stede stil. Wij hopen, dat zij in hare bestuurders aan vele onzer geringere medeburgers goed bekend mag zijn, of dat zij zulks spoedig mag worden.

Volgens de opgaven van den heer *Focker* in het jaarboekje telde Utrecht op ult. Dec. 1855 op eene bevolking van ongeveer 50,000 zielen, 1855 deelhebbers in de spaarbank, zijnde 37 op elke 1000 inwoners. Zij hadden toen een te goed van *f* 209,987— of gemiddeld *f* 113— per deelhebber. Deze cijfers zijn sedert niet onbelangrijk vermeerderd. Het zijn inderdaad ook belangrijke en verblijdende cijfers en die kapitaaltjes van 100 of meer gulden, bij kleinigheden te zamen gebragt, zullen gewis aan de bezitters thans grooter genot en voldoening schenken, dan zij ooit uit eenige meerdere verteeringen hadden kunnen smaken. Mogt dit ook andere onzer medeburgers aansporen, om hun voorbeeld te volgen. Die aansporing is waarlijk niet overbodig, wanneer wij letten hoe weinigen nog in verhouding tot onze bevolking van die Utrechtsche spaarbank gebruik maken, hoe beperkt hare werking is naar verhouding van hetgeen die kon en behoorde te zijn!

— De keizer en keizerin der Franschen bevinden zich te Biarritz; zij zijn daar om redenen van gezondheid, en *Napoleon* houdt zich daarom weinig met de politiek bezig; toch zoekt men dadelijk naar redenen van 't verblijf van enkele diplomaten te Biarritz, hoezeer dat verblijf zeer gewone oorzaken heeft; alleen de aanwezigheid van den heer *v. Hubner*, den Oostenrijkschen gezant, maakt de opmerkzaamheid billijkerwijze gaande. — Vóór Zijner Maj. terugkomst te Parijs, wacht men weinig staatkundig nieuws uit Parijs, evenmin als uit Londen, dat de politieke mannen verlaten hebben, of in 't gevolg der koningin, die in Schotland zich verlustigt, of om naar hunne eigene goederen te gaan, waar de jagt hunne belangstelling wekt.

Te Londen houdt men zich in de *city* evenwel met twee aangelegenheden bezig: de nieuwe leening met de Porte gesloten, en de leeningen, die men voor Rusland en Oostenrijk op handen ziet, — en den Atlantische telegraafdraad. De aandeelen der laatstgemelde onderneming worden wederom algemeen aangeboden, en het vertrouwen in den goeden uitslag is zeer geschokt. Door zulk een metalieken draad door andere draden omgeven, moet men wel, zegt de heer *Babinet* van 't Fransche Instituut, eene zoo vermogende elektriesche ontlading bekomen, dat ze slechts onjuiste teekenen op den duur kan geven; men moet dan wachten tot dat de kalmte is weergekeerd en dat duurt lang; het is als met sterke echo's in eene zaal, die noodzaken na elk woord eene rust te nemen. Van daar dat het overseinen zoolang moet duren, omdat het woord voor woord moet geschieden en telkens na eenig wachten. Dezelfde moeijelijkheid bij het seinen heeft men bij den telegraafdraad door het kanaal opgemerkt en in grootere mate bij den draad naar Algiers. De kooplieden, die zich van den telegraafdraad zooveel hadden voorgesteld, beginnen zich daarom zeer te verontrusten.

Van de gisting in het Oosten blijft men wel berigten ontvangen, maar gelukkig is er van moordtooneelen niets naders; integendeel beginnen de Turksche overheden zich hier en daar meer krachtig te betoonen. Goeden invloed verwacht men te Konstantinopel ook van den fermen wil des Sultans, om de geldmiddelen in beteren staat te brengen; de verwijdering zijner familie-leden uit den ministerraad moet dan ook vooral ten grond hebben, eene bestraffing voor de verkwisting hunner vrouwen.

Men zegt, dat de zaak eener Engelsche expeditie tegen Madagaskar niets anders is, dan dat hydrografiesche opnemingen, door een Engelsch vaartuig op de kust zijn gedaan. — De expeditie van Frankrijk en Spanje tegen Cochin China, zal nu, na den vrede met China, weldra voortgang hebben; men verwacht, nog in dit of in 't begin van 't volgend jaar.

Intusschen wacht men te Parijs met eenig ongeduld het vredesverdrag met het hof van Peking, om daaruit meer juist de ware strekking van enkele bepalingen te kunnen kennen. Als eenmaal China voor handel en beschaving geheel geopend is, kan men veel daarvan verwachten; in Japan schijnt de Keizer het bepaald goed met de zaken te meenen. Een Fransch blad toch bevat berigten uit Japan, meldende, dat de regering van dat rijk voortgaat met het nemen van maatregelen, ter uitvoering van de met de verschillende vreemde mogendheden gesloten traktaten. Bij een besluit van den keizer wordt onder anderen magtiging verleend tot het oprigten van handelsbeurzen in de steden Simoda, Nangasaki en Hakodadi; verder zijn er makelaars aangesteld, om de handelsbetrekkingen met de vreemde natiën te vergemakkelijken. Gelijk men weet, heeft de regering der Ver. Staten onder anderen aan den keizer van Japan ten geschenke gegeven een kleinen spoorweg en eene elektrische telegraaf. De laatste is door een Japansch ingenieur opgesteld en werkt thans volmaakt over een afstand van vijf mijlen. De keizer is zoo voldaan over deze uitkomst, dat hij bevolen heeft, de provinciën Gokinaï, Tokaïdo, Fekou-ro-Koudou, Sanyodo en Saikaïdo in telegrafische gemeenschap met de hoofdstad Yeddo te brengen. Die daarstelling kan nog eenigen tijd duren, maar een te Simoda gevestigd Amerikaansch huis heeft intusschen reeds aan de Japansche regering voorstellen gedaan voor den verkoop van het daartoe benoodigd materieël. 't Belangrijkst schijnt echter, dat het thans zeker is, dat de keizer tot de afschaffing of liever hervorming van de in 1614 door keizer *Daï Fusama* tegen de Christenen uitgevaardigde edikten besloten heeft. Voortaan zullen de in de havens van Japan geakkrediteerde agenten van vreemde mogendheden een of meer geestelijken ten behoeve van zich zelven en hunne landgenooten kunnen medebrengen. Dit is een eerste stap op den weg van godsdienstige verdraagzaamheid.

De Oostenrijksche bladen blijven spreken over eene toenadering tusschen de hoven van Petersburg en Weenen; dan moet het Oostenr. kabinet toch zeker zijne buitenl. politiek en vooral zijne houding tegenover Turkijë eenigzins wijzigen.

Per telegraaf ontvangen wij mededeeling van nadere officiële berigten uit Bombay van den 19 Aug. Generaal *Grant* bevrijdde den in Shahgury belegerd geweest zijnde *Maun-Singh*. Gen. *Robertson* sloeg de Rebellen totaal bij Katuren. In Pendschab was in een regement eene zamenzwering ontdekt. — *Bruce* brengt het Chinesche verdrag over; alle daaromtrent bekend gewordene bepalingen bevestigen zich. Er waren 9 nieuwe havens voor den handel geopend. Lord *Elgin* en admiraal *Seymour* reisden naar Japan.

— Z. M. heeft aan den heer *H. Verbeek*, burg. en sekr. der gem. Haaksbergen, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den Rooden Adelaar, 4. kl., hem door Z. M. den koning van Pruissen geschonken.

*— Uit 's Hage schrijft men ons van gister:

»Gisteren avond ten 8 ure heeft de Nationale Zangschool, met medewerking van de Typographische Zangvereeniging, Z. K. H. den prins *van Oranje* een nationalen huldezang, bij fakkellicht, gebragt. Bij deze gelegenheid prijkte voor het eerst in het openbaar de nationale standaard, die den 5. dezer onthuld was. Het eerst uitgevoerde stuk was eene Volkshymme: *Nassau's*, *Neêrlands Kroon*, dichtstuk van den heer *C. G. Withuys*, muziek van den direkteur der Nationale zangschool *L. J. Lefèbre*. Daarna werden nog onderscheidene anderen stukken voorgedragen. Al deze volkszangen werden bij herhaling toegejuicht, en toen ten slotte het »*Wien Neêrlandsch bloed*" werd aangeheven, deed de menigte een luid hoezee door de lucht weêrgalmen. Vervolgens werd het geheele paleis door Bengaalsch vuur verlicht, dat een schitterend effekt te weeg bragt. De prins *van Oranje* heeft zich hierop voor het open raam aan de menigte vertoond, en door een zijner adjudanten den direkteur binnen genoodigd, hem den eerewijn aangeboden, aller minzaamst zijn hartelijken dank betuigd voor dit nieuw bewijs van genegenheid hem gegeven, en den wensch geuit, dat de zangvereenigingen op den ingeslagen weg mogen voortgaan.

»De op den avond aangekondigde illuminatie van de societeitstent in het bosch en het koncert daar ter plaatse is door het heerlijkste weder begunstigd, en heeft de verwachting zeer verre overtroffen. Reeds vroeg in den namiddag verzamelden zich de leden de Witte Societeit, door welke dit feest aan Z. K. H. den prins *van Oranje* werd aangeboden, met hunne dames en vreemdelingen op de feestplaats. Weldra werd de heerlijke illuminatie ontstoken en eene lichtzee, die zijn middelpunt aan de tent en rondom den kleinen vijver had, golfde langs de toegang-lanen voort tot aan de koninginne brug. Ten 8 ure begon de muziek van de grenadiers. Ten 10 ure kondigde het vivatgeroep der duizende wandelaars rondom de tent, dat de hooge gast naderde. Aan den ingang werd Z. K. H., die daar, vergezeld van den graaf *van Lijnden*, chef van het militair huis, en den majoor *van den Bosch*, hoogstdeszelfs adjudant, binnen trad, door de kommissarissen ontvangen en naar de voor hoogstdenzelve gereed gehouden zitplaats begeleid. Terstond voerden de muziekanten den door den kapelmeester *Dunkler* vervaardigden hulde-feestmarsch uit, en daarna het alom bekende muziekstuk »*de Partisan*", mede van gemelden direkteur. Aan het einde van het stuk, toen het »Wien Neerlands bloed" werd gespeeld, stonden alle aanwezigen op, en terwijl de muziektempel, en de over den kleinen vijver gelegen brug door Bengaalsch vuur verlicht werden, bood de kommissie Z. K. H. den eerewijn aan. Zigtbaar geroerd, bedankte Z. K. H. allen voor deze zoo feestelijke ontvangst en de ondubbelzinnige blijken van gehechtheid, die men ook hier hem bewezen had, en keerde ten 11 ure, onder het gejuich der aanschouwers, naar zijn paleis terug. — De direktie der societeit komt ten deze den lof toe van door uitnemende zorgen en arrangementen aan het verlangen der leden, om den geliefden kroonprins hulde te bewijzen, ten volle te hebben beantwoord, en heeft zeker dezen avond velen een onvergetelijk genot bereid.

»Heden middag ten 12 ure hebben de leden van den Raad van State, benevens den sekretaris, de referendarissen en kommiezen van Staat, zich in plegtstatigen optogt met rijtuigen, en voorafgegaan door de drie boden van het lokaal van den Raad van State, op het Binnenhof naar het paleis van den Prins *van Oranje* aan den Kneuterdijk begeven, om hunne opwachting bij den Kroonprins te maken. Z. K. H. heeft het kollegie, waarin hij, volgens art. 71 der Grondwet, van regtswege zitting en eene raadgevende stem heeft, in een bijzonder gehoor ontvangen. De waarnemende Voorzitter van den Raad van State, de heer *Piepers*, heeft de eer gehad den Vorst, namens den Raad, geluk te wenschen met het heugelijke feest, dat door Z. K. H. en het Vorstelijk gezin is gevierd, en heeft den Prins de leden van den Raad van State voorgesteld.

»Ten 1 ure zijn de leden van het korps diplomatiek in een plegtig gehoor bij Z. K. H. toegelaten. De Prins *van Oranje* heeft op de allerminzaamste wijze zich met alle gezanten onderhouden.

»Voor de harddraverij op heden waren 18 paarden ingeschreven; ten 2 uur verscheen de prins *van Oranje*; na een kort vertoef, vertrok Z. K. H., na van burgemeester en wethouders handdrukkende afscheid te hebben genomen. De laatste rid met paard en chais had plaats tusschen *Bleske* van den heer mr. *S. Hooge Cats*, en den zwarten langstaart van den heer *Wassenaar van St. Jacob*, welke eerst beide waren bereden door den pikeur *de Boer*. De prijzen werden door den burgemeester uitgereikt. Voor het vuurwerk van heden avond worden de aanstalten met ijver gemaakt."

— De staatsraad ridder *de Brunet*, die gedurende 40 jaar het konsulaat van Rusland met den meesten ijver en de meeste nauwgezetheid heeft waargenomen, is benoemd tot grootkruis der St. Anna orde.

*— Nu er weder meer dan immer van de doorgraving der landengte van Suez gesproken wordt, en men zelfs het vooruitzigt opent, dat weldra de werkzaamheden aan dat grootsche werk zullen aanvangen, heeft onze ingenieur *F. W. Conrad*, — die president was der internationale kommissie, die belast is geweest met het onderzoek naar de mogelijkheid van de verwezentlijking van het plan des heeren *de Lesseps*, — eene kleine brochure uitgegeven, om nogmaals de zaak te beschouwen. Er zijn drie tegengestelde meeningen. De internationale kommissie heeft een open kanaal mogelijk geacht, door het water der zee gevoed en zonder sluizen afgesloten, omdat het verschil van den waterspiegel tusschen de Middellandsche- en de Roode zee te gering is, en de aanwezige zoutemeeren, die $^1/_3$ beslaan van de geheele lengte van het kanaal, voldoende den stroom zullen matigen. Twee leden der kommissie hebben echter een kanaal met verhoogde bedding en afsluiting door sluizen en dijken beter geacht. De heer *Stephenson* eindelijk, het bekende Parlementslid, acht het kanaal eene onmogelijkheid, en vooral juist, omdat er geen verschil is in den waterspiegel. De heer *Conrad* heeft nogmaals uiteengezet, hoe een kanaal met verhoogde bedding onnoodig zou wezen, omdat de grond zoo uitnemend is voor de graving van het kanaal, omdat de aanleg en het houden van goede dijken groote bezwaren zou hebben, en de aanleg der sluizen zeer groote onkosten zou vereischen. Om die en meerdere redenen heeft de internationale kommissie het open kanaal als het meest geschikte aangewezen. Al de tegenwerpingen van den heer *Stephenson* worden gedaan, zonder dat de geachte Britsche ingenieur gronden opgeeft; hij spreekt bijna apodiktiesch, en als of er geene kanaalwerken bestonden, die in allen opzigte de mogelijkheid en deugdelijkheid bewijzen der door de internationale kommissie goedgekeurde plannen. De heer *Conrad* wijst dan ook op Nederland en het oordeel zijner waterbouwkundigen, die in deze ook van zaakkennis kunnen spreken, en zegt ten slotte ten stelligste te blijven persisteren bij die meening, die overal, behalve in Engeland, gevestigd is.

— Eene kommissie uit den gemeenteraad van Tongeren (Belgisch Limburg) doorreist thans Noord-Braband, om zich met de verschillende gemeentebesturen en kamers van koophandel aldaar in aanraking te stellen, ten einde hunne ondersteuning te vragen voor eenen spoorweg van gemelde stad over Bilsen, Peer, Eindhoven, 's Bosch, ter verbinding met de Hollandsche spoorwegen. Eergister heeft gemelde kommissie eene bijeenkomst gehad met het dagelijksch bestuur van 's Bosch. *H. en Eff. bl.*

— Woensdag namiddag zijn de heeren *van Diesen*, ingenieur van den waterstaat, *Wolterbeek*, *Evers* en *van Deyl*, burgerlijke ingenieurs, te Roermond aangekomen. Deze heeren zijn belast met de opneming van de spoorweglijn van Tilburg over Eindhoven, Weert en Roermond naar Maastricht, en zijn reeds tot nabij die stad met hunne werkzaamheden gevorderd. *Amst. Ct.*

— Te Bergen op Zoom is tot lid der staten gekozen de heer *Mulder* met 495, terwijl de heer *de Neve* 454 stemmen bekwam.

— De begrooting der stad Amsterdam bedraagt *f* 4,480,728,74 in inkomsten en uitgaven; de belastingen brengen op *f* 3,159,754; de kosten voor de inning daarvan beloopen *f* 781,797; die van 't aanleggen en onderhouden van plaatsel. eigendommen *f* 502,692; die voor openb. veiligheid *f* 349,941; die voor onderwijs en kunsten en wetenschappen *f* 131,484; die voor armwezen *f* 500,445; renten en aflossing gem. schulden *f* 1,507,344.

— De begrooting voor Rotterdam is in ontvangst *f* 1,516,595.25 en in uitgaaf *f* 1,515,279,47^5; onder de opbrengsten zijn de belastingen: 15 opc. geb. eigend. 42, 5—25 opc. personeel 85, hoofdelijke omslag 196, geslagt 102, binnenl. gedistilleerd 246, turf, 26, steenkolen 40, boter 100, brug-, kaai-, haven, sluis-gelden 114, op de honden 3000, op de tooneelvert. en andere openb. vermakelijkheden 8 duizend gulden; nog eene leening van 335 duizend gulden; onder de uitgaven bedraagt 't onderhoud van onderscheidene gemeentewerken 186, verbetering der wateren binnen de stad 300, onderhoud huizen, torens, poorten, enz. 113, politie 86, verlichting 60, schutterij bijna 13, gymnasium 20, onderwijs minvermogenden 11, onderwijs kunsten en wetensch. 18, lager onderwijs 20, kosten M. v. Weld. 25, subsidie godshuizen 132, subs. armbesturen 108, en onvoorzien 32 duizend gulden.

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft besloten, ingevolge de voordragt van burgemeester en wethouders, de Utrechtsche poort te doen vervangen door eene baskule-brug met barrière en twee wachthuizen.

*— Gisteren avond werd op de Sterrewacht alhier de komeet van *Donati* waargenomen. Zij vindt zich nagenoeg op de plaats, in de *London Illustrated News* aangegeven, en zal zich verder deze maand schoon aan het bloote oog vertoonen. *B. B.*

*— Gisteren avond ten 10$^{u.}$ 20$^{m.}$ vertoonde zich bij eenen volkomen helderen hemel en windstilte een prachtige vuurbol. Hij ontstond, of werd het eerst gezien, omstreeks in het OZO. eenige weinige graden boven de Pleijade en beneden Algol. Hij verwerkte zijnen loop naar het Zuiden waar hij verdween, zonder dat er eenig geluid werd vernomen. Het verschijnsel had eenen lichtenden staart achter zich waardoor zijn weg werd aangeduid. Deze weg was bijna volkomen regt en horizontaal, doch naar het Zuiden eenigzins hellend, zoodat het 6 of 8 graden lager verdween dan het punt waar het ontstaan was. Het voorste gedeelte van den vuurbol was in tweeën gedeeld en als het ware dubbel; beide deelen volgden nevens elkander schijnbaar denzelfden weg. De staart, die het verschijnsel naliet, had veel overeenkomst ook in kleur met dien van eenen opstijgenden vuurpijl. Toen het verschijnsel in het Zuiden verdween, vertoonde zich de staart nog over het grootste gedeelte van de doorloopene baan. De schijnbare grootte was niet zeer aanzienlijk en scheen baar die eener heldere ster.

Er hadden zich dezen avond meerdere verschietende sterren vertoond.

— Den 8. dezer is ter civiele teregtzitting van het arrond. regtbank te Middelburg, ter adstruktie der eischers genomene konklusiën, gepleit door den heer mr. *A. J. van Eekelen*, in zake de vordering van *P. A.* en *J. de Rijke*, tegen den griffier van het provinciaal geregtshof in Zeeland, strekkende tot afgifte van de door de eischers in November 1857 bij het graven eener sloot, opgedolvene geldspeciën tot een nominaal bedrag van *f* 1990.30, en welke als stukken van overtuiging ten dienste der justitie waren in beslag genomen. Door den prokureur van den gedaagde is afgezien van alle adstruktie. De stukken zijn gesteld in handen van den officier van justitie, die zijne konklusie zal voordragen in de volgende zitting.

*— De op de Havelter meenthe andermaal uitgebroken longziekte, onder de aldaar meer dan ... stuks loopende jonge runderbeesten, begint van ... zorgden aard te worden; de besmetting plant zich bij den dag voort; het eene beest na het andere wordt door de gevreesde ziekte aangetast en ... of wordt al spoedig bij het verschijnen der ziekte ... maakt. — Wat echter hierbij nog genoegen ... dat de gezamenlijke eigenaars dezer weide en ... beraadslaagd en besloten hebben, om een ... te maken met de gezonde beesten te laten ... door den rijks-veearts *Hubenet* te Dwingelo, die in der tijd naar de veeartsenij-school te Utrecht ... begeven, om de aldaar genomen proeven van ... kunstbewerking bij te wonen, tengevolge ... hij overal in dezen verren omtrek bij ziek vee ... ontboden en eene verbazend drukke praktijk ... Ook zullen nu voortaan de zieke van de ge... beesten op deze weide afgescheiden worden, om ... mogelijk, verdere besmetting tegen te gaan.

Hieruit bemerkt men, dat de Drentsche landbouwers de Friesschen in dit opzigt vooruit zijn; ... weigeren vrij algemeen volstandig om van het ... behoedmiddel der inenting gebruik te maken; ... gevolge van deze stijve eigenzinnigheid is het ... ook, althans men mag het er zoo voor houden ... er honderden runderbeesten in Friesland door ... heilooze ziekte aangetast en gedood worden.

— Een nader verslag, omtrent den oogst in ... provincie Utrecht, bevat de volgende bijzonderheden ...

»Tarwe heeft een goed gewas opgeleverd; ... rogge heeft zeer goed gewas gehad. De korrel ... stroo zijn van uitmuntende hoedanigheid. Winter... heeft eene vrij goede opbrengst gegeven. Koolzaad ... is in geringe hoeveelheid binnengehaald; het ... is daarenboven slecht geweest. Haver gaf een ... delmatigen oogst. Boonen, erwten, wikken en ... vrij algemeen verdroogd, leverden een half ... Boekweit belooft een goeden oogst. Wortelgewassen ... beloven over het algemeen een goeden oogst. ... staat vrij goed. Het gewas der aardappelen is ... zonder gunstig. Klaver leverde een half gewas; ... tweede snede was echter beter dan de eerste ... jonge klaver staat bijzonder goed. Hooi is ... gewonnen en hoog in prijs. De opbrengst van ... is overvloedig geweest. Ten aanzien der ... van appelen en peren kan het jaar 1858 onder ... voordeelige jaren gerekend worden. Perziken ... abrikozen zijn in ruime mate geplukt. De ... scheidene houtgewassen staan dit jaar bijzonder goed. De gezondheidstoestand van het vee is allezins ... doende. Men verkreeg weinig boter en kaas ... hoofde van het gebrek aan gras."

— Te Delft bestaat het plan, bij de stedelijke schutterij een Muziek-korps op te rigten.

:— Morgen ochtend zal de predikbeurt in de Wale ...erk vervuld worden door den heer *Busken Huet*, ...red. te Haarlem.

— De restauratie van het uitwendig gedeelte der ...rachtige St. Janskerk te 's Bosch heeft sedert ette...lijke maanden een aanvang genomen. Er zullen, ...egt men, dertig jaren tijds voor de geheele her...stelling noodig wezen. *Arnh. Ct.*

*— Reeds in ons nommer van 5 Aug. gewaagden ...we van de onthulling van het monument ter nage...dachtenis van den heer *Focke* te Suriname opgerigt, ...welk monument vervaardigd werd in de ijzerfabriek ...van de heeren *de Waal & Comp.* hier ter stede. Wij vernemen, dat dit werkstuk uit die fabriek in ...allen deele uitnemend aan de verwachting voldoet.

— Volgens het *Journal d'Agriculture pratique*, van Parijs, is de aardappelenoogst overal zeer goed uitgevallen, en is de vrucht van eene uitstekende hoedanigheid. De ziekte is bijna geheel verdwenen. De prijzen der granen zijn in de helft van Aug. ge...daald, gelijk dit geregeld ten tijde van den oogst plaats heeft. De eigenaars van oude granen zoeken zich van dezelve te ontdoen, en velen verkoopen reeds den nieuwen oogst. De normale prijs zal later volgen.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 10 *Sept.*, 1.20. El; + AP. 8.15. Gev. 6 d. De Rijnhoogte te Keulen den 10. Sept. 6 voet 8 duim Rijnlands.

TURIJN, 8 September.

Er wordt van Carrara gemeld, dat aldaar een vreeselijk ongeluk in eene marmergroeve heeft plaats gehad; 40 werklieden zijn daarbij omgekomen.

WEENEN, 8 September.

Men heeft een begin gemaakt met het bouwen van de geprojekteerde zes kasteel-torens aan den regter Donau-oever, in een halven cirkel om de stad. De eindpunten van die versterkingen zijn: de Citadel op den Laaberg naast het arsenaal, en het fort aan het Kahlengebergte. De vaste brug over den Donau bij Tabor zal met twee bruggenhoofden gedekt worden.

Prins *Karl van Pruissen* is gister alhier aangekomen als inspekteur der Bondstroepen, en is door den keizer en vele generaals ontvangen. In het gevolg van den prins bevinden zich de Beijersche generaal der kavallerie prins *Turn und Taxis* en de Wurtembergsche generaal *v. Wiederkold*.

Uit Konstantinopel is bevel naar Sarajewo gezonden, om in Bosnië en de Herzegowina de tienden aan de gemeenten te verpachten. Indien dit bevel getrouw ten uitvoer wordt gebragt, dan zullen de Christenen daarvan veel goeds ondervinden, dewijl zij alsdan van de knevelarijen der pachters zullen bevrijd zijn, waaromtrent voortdurend klagten inkwamen.

Het *Radetzky*-monument, dat te Praag zal opgerigt worden, is volkomen gelukt. Het weegt 150 centenaren, waartoe $^{2}/_{3}$ gedeelten voortspruiten van de, door dien veldheer veroverde Sardiniesche kanonnen. Het monument is 23 voet hoog en komt op een voetstuk van 14 voet hoogte te staan, omringd van acht figuren, als een grenadier, een jager, een artillerist, een Tiroolschen scherpschutter, een Hongaarschen huzaar, een Ulaan, een Kroaat en een matroos, in levensgrootte. Het geheel maakt een treffenden indruk. Tegen het einde dezer maand wordt het naar Praag vervoerd.

Uit Smirna zijn alhier brieven ontvangen, volgens welke van den voorgenomen moord der Christenen aldaar niets aan is. Men zal zich herinneren, dat in telegrafische depêches uit Marseille over een plan tot moord aldaar gesproken is. Uit die brieven nu ziet men, dat de bevolking van Smirna grootendeels bestaat uit Grieken, Armeniërs, Europesche Christenen en Joden, en een klein gedeelte Turken. Wel is het waar, dat deze laatsten, hoe klein in getal, toch den moord te Djedda hebben toegejuicht; doch tevens heeft Smirna steeds den naam van het ongeloovige, en de haat der muzelmannen kan tegen andersdenkenden aldaar geen invloed hebben, ook, omdat de handelsbetrekkingen het in eene geheel andere phase houdt dan andere steden tot Turkije behoorende. Men koestert er dus niet de minste vrees.

— 10 *Sept.* Met. 5 pCt. $83^{3}/_{4}$; Nat. $84^{3}/_{8}$; Bank 948; Noord-Bahn akt. 172; Credit Anst. 248; O-Fr. Sp.-akt. 273; Saltzb. Sp.-akt. $100^{5}/_{8}$; Lomb. V. 100; W. op Lond. 10.01; G. $4^{3}/_{4}$; Zilv. $^{3}/_{4}$.

BERLIJN, 8 September.

Gedurende het verblijf van koningin *Victoria* alhier heeft *Alex. v. Humboldt* haar gesproken over de onzekerheid, die er heerscht over het lot van den Afrikaanschen reiziger Dr. *Vogel*. Ten gevolge van dien is, op last der koningin, aan den Engelschen konsul te Tripoli, den kolonel *Herman*, bevel gezonden, om een bode naar Wadai af te zenden, om zekerheid te bekomen. De konsul heeft hiervan kennis gezonden per telegraaf aan den heer *v. Humboldt*.

In den gemeenteraad der goede stad Burgdorf werd den 25 Aug. het voorstel gedaan om met geslotene deuren te beraadslagen, opdat het verhandelde niet in de *Peiner Ztg.* zou worden opgenomen! De *Peiner Ztg.* verzekert, dat het eenige, wat van die zitting interessant genoeg was voor de opname, juist dit voorstel was, en dat was toch zeer interessant!

FRANKFORT, 8 September.

De vakantien der Bondsvergadering zijn geëindigd, en dadelijk na de hervatting der werkzaamheden, zal het vraagstuk der hertogdommen wel in behandeling komen. Het antwoord van het Deensche kabinet zal aan de uitvoerende kommissie worden gezonden, ten einde het gewigt daarvan te onderzoeken. Het spreekt van zelve, dat dit antwoord in de politieke wereld met groote belangstelling wordt verwacht, en in de gemeenlijk goed onderrigte kringen wacht men eene voldoende of althans bevredigende verklaring. Daartoe draagt vooral bij, dat de heer *von Bulow*, wiens gematigdheid en goede gezindheid bij de vroegere onderhandelingen allezins gebleken zijn, bij de beraadslagingen van het Deensche kabinet tegenwoordig is geweest.

FRANKFORT, 10 September.

Het Deensche antwoord is gisteren in de zitting van den Duitschen Bond ontvangen en aan de kommissie overgegeven.

LONDEN, 9 September.

De koningin is gisteren van Edimburg vertrokken en des avonds 6 ure te Balmoral aangekomen.

Het verblijf der koningin te Leeds is voor de bevolking een algemeen vreugdefeest geweest; de ontvangst van H. M. was luisterrijk. De mayor zag er, in zijn karmozijn rood fluweelen kleed, rijk met hermelijn omzet, uit als eene der verschijningen van het verledene; bij zijne fiere houding, zijn sneeuwwit haar en langen witten baard nam zich het kostbaar kostuum uitnemend uit. Er waren 3 à 400,000 menschen op de straten; de prins-gemaal bezocht de tentoonstelling. Het nieuwe stadhuis werd in tegenwoordigheid der koningin geopend; op weg waren 29,000 kinderen der armenscholen op rijen geschaard, die het volkslied aanhieven. De koningin bleef een poos onder deze kinderschaar staan. De direktie werd door middel van groote planken gevoerd, waarop in zeer leesbare letters, die in de verte duidelijk uitkwamen, stond: *Zingt! Stilte!* enz.

De Engelschen willen de bankiers der wereld worden. De Turksche leening is hier spoedig gesloten, en naauwelijks hoort men van eene Russ. leening gewagen, of onze financiers staan dadelijk gereed, en het goede krediet van Rusland vindt men overal besproken en geroemd.

Uit Jersey heeft men gisteren per telegraaf de tijding ontvangen van de inwijding van den onderzeeschen telegraaf-kabel voor de eilanden in het Kanaal. Een adres van gelukwensch is door de direkteurs aan de Koningin per telegraaf overgemaakt. Een optogt met muziek is op Jersey gehouden; de huizen waren dien dag met vlaggen voorzien; des avonds waren ze geïllumineerd, en werden er vuurwerken afgestoken.

De *Essex Herald* meldt, dat verscheidene heeren te Chelmsford jl. Zondag avond de verwachte komeet met het bloote oog waarnamen in den grooten Beer, ongeveer tien graden boven den horizont, volgens de aanduiding der sterrekundigen.

De *New-York Herald* verlangt, als een bewijs van Engelsche verbroedering, dat de prins *van Wallis* met eene Yankee-dochter in het huwelijk zal treden. Amerika zou haar een koninklijke bruidsgift geven, daarvoor staat het genoemde dagblad borg.

Jung Bahadur, de trouwe vriend in nood, die bij zijn eerste bezoek in Engeland niet slechts alle ladies door zijn persoon en zijnen rijkdom betooverde, maar ook voor zich de overtuiging mede naar huis nam, dat het beter is, met dan tegen Engeland te strijden, heeft den wensch te kennen gegeven om binnen kort naar Engeland te komen. Hij is reeds op goeden weg om een romanheld te worden, en komt hij maar eerst weder naar Europa, dan zal hij dit lot nooit meer kunnen ontgaan. Reeds nu verhaalt men eene aardige geschiedenis, — de uitvinding is niet geheel nieuw — waarom hij zich getrouw aan de zijde der Engelschen hield, in plaats van zich met den onnoozelen koning van Delhi en den moordzuchtigen prins *Nena Sahib* te verbinden. Hij zou namelijk op eene schoone, aanzienlijke dame verliefd zijn en haar zijne hand aangeboden hebben. Deze kon natuurlijk door de bedoelde dame niet aangenomen worden; doch eenen kleinen ring, welken de verliefde Nepalees haar als aandenken schonk, behield zij des te eer, toen hij haar verklaarde, dat hij als haren slaaf alles zoude doen, wat zij hem door den overbrenger van dezen ring wilde gebieden, al keerde hij eerst na vele jaren in zijn vaderland terug. De lady nu zou dezen ring op het geschikte oogenblik hebben doen vertoonen met verzoek, om het bloedbad van Cawnpore te wreken. De prins heeft woord gehouden en komt nu naar Londen, om den dank der dame te ontvangen, natuurlijk in alle eer en deugd, want de dame is inmiddels gehuwd, en hij is met de oudste dochter van Radschah van Kurg benevens met verscheidene andere vrouwen in het huwelijk getreden.

De *Morning Post* geeft verslag van het nieuwe papier, uitgevonden door Dr. *Collijer*, die daarvan een brevet heeft verkregen. Hij maakt dit papier van de overblijfsels van de beetwortels, nadat de suiker er is uitgetrokken. Dit nieuwe papier is zeer glad, even als verlijn papier, zeer goedkoop, en heeft voor de drukkers het gemak, dat het niet behoeft vochtig gemaakt te worden vóór het bedrukt wordt. De fabriekant behoeft dit papier ook niet te lijnen, als van zelve dadelijk geschikt zijnde om beschreven te worden. Op de koninklijke papier fabriek te Woolwich gebruikt men dit papier voor het vervaardigen van enveloppes voor patronen, enz.

Door het ontdekken van de goudmijnen in Kalifornië en de steeds aangroeijende bevolking der Vereenigde Staten van Noord-Amerika hebben de landen tusschen den Mississippi en den Grooten Oceaan gelegen, waar nog voor weinige jaren slechts Indianen rondzwierven en enkele stoutmoedige natuuronderzoekers uit liefde voor de wetenschap hun leven waagden, in korten tijd de belangstelling van velen en vooral van den Noord-Amerikaan zoozeer opgewekt, dat reeds het plan is opgevat, om in die streken een spoorweg aan te leggen, die den Atlantieschen met den Grooten Oceaan moet verbinden. Deze grootsche arbeid zal echter nog al groote moeijelijkheden te overwinnen hebben.

LONDEN, 10 September.

Uit Nieuw-York is het stoomschip City of Washington aangekomen met 92,463 dollars, en berigten tot den 28 Aug. In Mexiko blijft de burgeroorlog voortduren. Generaal *Vidaurri* maakte zich gereed om de steden Mexiko en Tampico aan te tasten, en een einde aan de zaak te maken. In Nieuw-Orleans en Charlestown woedde de geele koorts. In Nieuw-York waren de handelszaken op de Beurs zeer levendig, en de fondsen willig. De handel in wijt, meel en suiker was stil; tabak vaster.

— 10 *Sept.* Gec. $97^{1}/_{8}$; Mex. 3 pCt. $21^{1}/_{2}$; Peru $4^{1}/_{2}$ pCt. $89^{7}/_{8}$, 3 pCt. —; Venez. 5 pCt. —; Port. 3 pCt. $46^{1}/_{2}$; Sp. 3 pCt. $45^{1}/_{4}$; $1^{1}/_{2}$ pCt. $29^{3}/_{8}$; Rusl. $4^{1}/_{2}$ pCt. $100^{3}/_{8}$; 5 pCt. 110; Holl. $2^{1}/_{2}$ pCt. $65^{1}/_{2}$; 4 pCt. 102; Sard. 92.

PARIJS 9 September.

De keizer heeft, zoo verzekert men, voor zijn vertrek naar Biarritz, het schoone en overheerlijk gelegen goed van den heer *Loûbat*, op Bellevue, in oogenschouw genomen, met het doel, om het aan te koopen tot een geschenk voor den hertog *van Malakoff*, bij gelegenheid van zijn aanstaand huwelijk.

De reis van prins *Napoleon* is uitgesteld tot Oktober. De prins houdt zich op het oogenblik geheel en al bezig met de zaak van het kantonnement der Arabieren en van de zuivere grensscheiding van de eigendommen der inlanders. — De prins zal aanstaanden Zaturdag een groot diner geven aan den generaal *Mac-Mahon*, benoemd tot militair kommandant van de besetting in Algerië. — Heden is prins *Jerome* in Parijs aangekomen, om bij de viering van den verjaardag van prins *Napoleon* tegenwoordig te zijn.

De cirkulaire van den prefekt van Sarthe, *Leon Chevreau*, waarin hij de kolportage van de Protestantsche bijbels als geoorloofd beschouwt, heeft een goeden indruk te weeg gebragt; het gerucht heeft daardoor meer veld gewonnen, volgens hetwelk het weinig verdraagzaam gedrag van het bestuur van het Noorder departement door den minister van binnenl. zaken zeer zou zijn afgekeurd.

Men wil weten, dat den heer *de la Peyrouse*, exprefekt van Doubs, die, ten gevolge van het verschil tusschen generaal *Letour Devilliers* en de leden van het keizerlijk hof, eene verplaatsing onderging, en daarom zijn ontslag heeft aangevraagd, een algemeene ontvangerspost zal worden aangeboden.

Alhier is het berigt ontvangen, dat gister avond, ongeveer half twaalf ure, brand is ontstaan in het depôt van machines van den midden-spoorweg te Cette, waardoor het geheele depôt in de asch is gelegd. Men heeft den brand nog tijdig genoeg kunnen meester worden, en alzoo is meerdere schade kunnen voorkomen worden; men begroot het verlies op 150,000 franks.

Tusschen de agenten van het Fransche en Sardinische goevernement zijn eenige moeijelijkheden gerezen, ter zake dat eenige Fransche visschers de grenzen, hun in de Piemontesche wateren aangewezen, hebben overschreden. Die visschers zijn door de bevelhebbers van Sardiniesche kanonneerbooten in hechtenis genomen. De zaak is echter later geschikt, en de visschers zijn op vrije voeten gesteld.

Bij de familiën *Eveillard* en *Emerat* zal tegen het aanstaande voorjaar eene dubbele verbindtenis plaats hebben. Deze familiën, zoo zeer door het noodlot en door den moed harer beide telgen verwant, zul-

len vooreerst aan elkander verbonden worden door het huwelijk van den heer *Emerat* met mej. *Eveillard;* maar tevens zal ook de luitenant ter zee, broeder van deze laatste, in het huwelijk treden met mej. *Emerat.*

De admiraal *Rigault de Genouilly* zal, zoo als reeds gezegd is, het station van China niet verlaten, voor de eerste dagen van Oktober. De admiraal zal eenige Spaansche soldaten op de Philippijnsche eilanden opnemen; doch de expeditie van Tourane zal eerst tegen het einde van dit, of het begin van het volgende jaar plaats hebben. Men wilde reeds weten, dat een mandarijn door den Keizer van China gekozen was, om China bij het Fransche hof te vertegenwoordigen, en dat deze tevens een eigenhandig schrijven van den Keizer van China aan Keizer *Napoleon III* zou overbrengen.

De *Indépendance Belge*, de *Nord* en de *Union Commerciale* zijn in beslag genomen, omdat zij het testament der hertogin *van Orleans* medegedeeld hebben, zonder, even als de *Presse*, dat gedeelte weg te laten, hetwelk op den tegenwoordigen toestand van Frankrijk betrekking heeft.

Te Poitiers, eene stad bekend wegens hare legitimistische gezindheid, heerscht sedert eenige dagen eene groote spanning, uithoofde van geregtelijke vervolgingen tegen verscheidene legitimisten aldaar. Zij worden beschuldigd van openbare rustverstoring, door het schrijven van een felicitatiebrief aan den graaf *van Chambord*, bij gelegenheid van diens naamdag — een vergrijp dat, volgens art. 2 der nieuwe veiligheidswet, als hoog verraad buitenslands beschouwd en gestraft wordt met gevangenschap van twee maanden tot een jaar. Mogten de beschuldigden veroordeeld worden, dan stelt de wet hen bovendien in de klasse dier politieke veroordeelden, waartegen veiligheidsmaatregelen kunnen worden genomen. De ter dezer zake vervolgde personen zijn: de HH. *Curzon*, voormalig redakteur van de te Poitiers vroeger verschijnende legitimistische *Abeille*; *de Macley*, een jongeling tot eene bekende legitimistische familie behoorende, en drie werklieden. Tengevolge der opgewondenheid, door deze vervolging te Poitiers voortgebragt, heeft de prefekt de legitimistische vereeniging in die stad doen sluiten.

PARIJS, 10 September.

De *Moniteur* geeft het bedrag op van de indirekte belastingen gedurende de maand Augustus, waaruit blijkt dat dit bedrag 6 millioen franks meer bedraagt dan gedurende dien tijd van het vorige jaar.

Hetzelfde officiele dagblad deelt ook den maandelijkschen staat van de Bank mede:

Er is eene vermeerdering van 32,250,000 frs. in kontanten; van 3,330,000 frs. in voorschot op publieke fondsen; van 8,650,000 frs. in bankbilletten in omloop; en van 7,330,800 frs. in loopende rekening met de schatkist. Er is daarentegen eene vermindering van 24,750,000 frs. in portefeuille.

De Beurs is heden zeer levendig, en de fondsen worden gevraagd.

— 10 *Sept.* Rente kont. 4½ pCt. 96,00; op Aug. 3 pCt. 72,85; Fr.-Oost. Spw. 700; Sp. 3 pCt. 40.

ADVERTENTIEN

PARK TIVOLI.

*** Op Zondag den 12. September het *LAATSTE* **Groot Militair Harmonie Concert,** onder directie van den Heer PATZER. No. 20, tot sluiting van het abonnement. *Aanvang ten 6½ ure.*

Entrée 25 Cents. De Ondernemer
Kinderen 15 Cents. J. WOLTERS.

*** **Men vraagt** bij fatsoenlijke lieden zonder kinderen, van de P. G., twee Ongemeubeleerde KAMERS met Kost en Bediening, voor eene Dame. Opgaaf van een en ander onder lett. A. bij de Boekhandelaren MANSSEN EN BLOM, over Paushuizen.

*** **Ter overneming** wordt aangeboden: Eene SMEDERIJ met hare TOEBEHOOREN. Die hierop reflecteren vervoegen zich per franco brieven lett. V. Z. aan J. MADO, Boek- en Papierhandelaar.

*** De Notaris VAN DEN HELM, Maarsseveen, zal in het gement *de Eenhoorn* Maarssen, op Dond den 16. September 1858, provisioneel veilen Donderdag den 23. dierzelfde maand, telke namiddags 2 ure, finaal verkoopen:

De in volle werking zijnde STEENBAKK genaamd *HET GOED TEN BOSCH*, met de Oven, Tas en Vorm-velden, Arbeiderswoni Lootsen en Bergplaatsen, HEERENHUIZ met 10 Kamers, Stalling, Koetshuis enz., sma aangelegde Plaats, met Moes- en Broeituin Weilanden, alles gelegen te Maarssen aan de de Vecht, zeer nabij het Station van den spoorweg, te zamen ter grootte van ruim 7½ bu Alsmede een perceel uitmuntend BOUWL groot 2 Bunders, 34 roeden, bezet met Stee en gelegen te Vleuten.

Breeder bij billetten omschreven. De Koop de helft der koopprijs gevestigd houden teg percent. Te bezigtigen dagelijks, van 10 tot op vertoon van een toegangsbillet. Informati op franko aanvraag te bekomen bij den Makela SCHUTTE, te Amsterdam op de Lauriergracht Kantore van genoemden Notaris VAN DEN H

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn e aanbevelenswaardig middel voor *kortademigheid* en *kwaal.* C...... D. W.., te Veendam, was aan borstkwaal onderhevig, waardoor hij dag noch nac gevoelde, door het sterke hoesten gaf hij veel blo en zijne bloedverwanten en vrienden hem als tot d raamte zien veranderd, hadden alle hoop op her gegeven. Als naar gewoonte echter werkten hie de pillen van *Holloway*; gemelde heer dezelven de drie maanden gebruikt hebbende, werdt hij vo genezen en bevindt zich thans beter dan ooit.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bek L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN dépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Str en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etabl

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 20.50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85,

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is heden uitgegeven en verzonden:

EEN DERDE, goedkoope uitgave, van

van KOETSVELD'S

GODSDIENSTIGE EN ZEDELIJKE NOVELLEN

EERSTE VERZAMELING.

300 bladz.; met een vignet in staal. Prijs *f* 1,60, fraai gebonden *f* 1,9

*** Bij B. DEKEMA, te Utrecht, zijn verschenen: Twee NIEUWE ROMANS, van eene onbekende Schrijfster, uit het Engelsch vertaald. Zij zijn fiks geschreven, zeer boeijend en verdienen de aanbeveling van hen die ze in het oorspronkelijke hebben gelezen. De titels zijn:

I. **Stille Waters.** 2 dn. Prijs *f* 5.—
II. **De Cressy.** 2 deelen. " - 4.—

Van de onlangs verschenen **Vertellingen en Sproken** van *H. C. Andersen*; — **De Woudlooper, Schetsen en Tafereelen uit de Wouden en Prairien van Amerika,** door *Ferry.* 2e druk met 12 gekleurde platen; — en *Thackery*, **de Noodlottige Laarzen,** zijn nog exemplaren te bekomen.

*** Bij den Boekh. H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, ziet op heden het licht:

GEDACHTEN

OVER HET

HOOGER ONDERWIJS

IN ONS VADERLAND;

DOOR

P. HARTING,

Hoogleeraar aan de Utrechtsche Hoogeschool.

Prijs 90 Cents.

Marktberigten.

Amersfoort, 10 Sept. Tarwe van *f* 8.50 tot *f* 9.50. Rogge van *f* 6.00 tot *f* 6.40. Boekweit van *f* 6.00 tot *f* 7.25 het mud. Aardappelen van *f* 1.00 tot *f* 1.30 het mud. Appelen van *f* 1.50 tot *f* 2.50. Peren van *f* 0.00 tot *f* 0.00 het mud. Hoender-Eijeren van *f* 2.20 tot *f* 2.50 de 100 stuks. Boter van *f* 1.00 tot *f* 1.08 het N. pond.

Amsterdam, 10 Sept. Tarwe iets hooger met goeden handel; 130 ℔ bonte Pools. *f* 310; 134 ℔ witb. Pools. *f* 340; 129 ℔ oude bonte Pools. *f* 335; 132 ℔ Jarige Bovenl. *f* 300; 158/2 ℔ oude dito *f* 284; 124 ℔ b. Oost-Vriesche *f* 228. Rogge, Pruiss. *f* 2 hooger, andere soorten in een doen; 127 ℔ Pruisische *f* 194; 125 ℔ Gallatz *f* 181; 121 ℔ Arch. *f* 181; 118, 120 ℔ Petersb. *f* 178, *f* 182. Garst in een doen; 113 ℔ Deens. *f* 172. Boekweit overanderd; 120, 121 ℔ N. Holst. *f* 225, *f* 228.

Dordrecht, 9 Sept. Granen, enz. Bij matigen aanvoer van Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe vond dezelve tot vorige prijzen genegene koopers. Nieuwe dito schaarsch en 20 cents hooger verkocht. Zomer dito weinig getoond en mede grif te plaatsen. Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche *f* 9 a *f* 9.50; nieuwe dito *f* 8 a *f* 8.40; dito wakke en geringe *f* 7.20 a *f* 7.80. Zomer *f* 7.20 a *f* 7.70. Rogge: Jarige en nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche vond van 10 tot 20 cents hooger genegene koopers. Jarige Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche *f* 6.20 a *f* 6.50; nieuwe dito *f* 5.60 a *f* 6.20. Gerst: Winter en Zomer minder aangevoerd en tot genoteerde prijzen langzaam geplaatst. Zeeuwsche en Overmaassche Winter *f* 5 a *f* 5.60; Nieuwe dito *f* 4.40 a *f* 4.80. Spelt: eenige aangevoerde partijtjes vonden van *f* 3.60 tot *f* 3.80 genegene koopers. Haver: Inlandsche Voeder en Dikke, vond door de geringheid der kwaliteit weinig kooplust. Zeeuwsche en Inlandsche Voeder *f* 2.70 a *f* 3.70, Dikke dito *f* 4 a *f* 4.50. Boekweit: van nieuwe waren eenige partijtjes uit Noord-Braband aangevoerd, dezelve zijn op 70 Ned. ℔ tot *f* 225 door benoodigden gekocht.

Schiedam, 10 Sept. Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 16,75. Jenever id. *f* 22,25. Amsterd. proef *f* 23,50, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,00 per ketel.

Arnhem, 10 Sept. Oude Weit van *f* 9.50 tot *f* 12.00. Nieuwe Weit van *f* 9.00 tot *f* 11.00. Rogge van *f* 6.10 tot *f* 6.80. Boekweit van *f* 7.00 tot *f* 7.90. Garst van *f* 5.25 tot *f* 5.40. Friesche Haver van *f* 5.50 tot *f* 0.00. Voerhaver van *f* 4.60 tot *f* 5.25. Paardenboonen van *f* 9.40 tot *f* 9.60. Aardappelen van *f* 1.00 tot *f* 1.45. Boter per Ned. p. van *f* 1.18 tot *f* 1.30. Appelen van *f* 2.00 tot *f* 2.50. Peren van *f* 3.50 tot *f* 4.00.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Opmerkingen.
			N. ℔						
10	2	zzw.	2.5	762.78	70.9	+ 4.5	0.63	0	Bewolkt.
	10	z.	0.0	63.46	58.5	+ 0.9	0.95	0	Helder.
11	8	zzw.	0.0	66.37	62.6	+ 2.5	0.89	0	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFEKTEN

AMSTERDAM 8 September 1858.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . .	2½	pCt.	65	
dito dito	3	"	77½	77⁹⁄₁₆
dito dito	4	"	99³⁄₁₆	99⁵⁄₁₆
Amortisatie-Sijndikaat	3½	"	94¼	
Handelmaatschappij .	4½	"	138⅞	139⅛
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	101⅜	
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild*	2½	pCt.	53⅝	
SPANJE.				
Obligatien	1½	pCt.	29¹⁄₁₆	29
Oblig.	3	"	45¹⁄₁₆	45
Binnenl. Schuld . . .	3	"	39⅛	39
Amortisable			11⅜	11⅝
Bewijzen Koepons . . .			5⅜	
PORTUGAL.				
Obligatiën	3	pCt.	47⁵⁄₁₆	
dito 1856/57.	3	"	46⁵⁄₁₆	46⅜
Uitgest.			29¼	
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	"	106⅜	
Obligat. 1828 & 1829	5	"	104½	
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	92¼	
Cert. bij *Stieglitz* .	4	"	87⅝	
dito 1855 6e Serie. .	5	"	102½	
Cert. van Assign. .	6	"	67¹³⁄₁₆	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500			155¾	156
Obligatien.	4	pCt.	82¹¹⁄₁₆	82
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	81	
dito dito	4	"	63⅛	63¼
Oblig. Metaliek . . .	5	"	78	78
Oblig. Rente Am. . .	5	"	87	
dito dito Nat. 1854 .	5	"	78¹³⁄₁₆	79
dito dito	2½	"	39¹³⁄₁₆	39
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	100¼	
AMERIKA.				
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4¾	"	35⅝	36
Grenada, Oblig. . . .	3¼	"	19¾	19
Mexiko, Obl.	3	"	20⅜	20
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	"	84½	84

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN